

Memo

Betreft	Procesvoorstel kadernota 2026 – 2029
Van	College van burgemeester en wethouders
Aan	Leden van het presidium
Datum	15 januari 2025

Geachte leden van het presidium,

Hiermee treft u het aan u toegezegde procesvoorstel voor de kadernota 2026-2029 waarin wordt voorgesteld op welke wijze de gemeenteraad wordt betrokken bij de totstandkoming hiervan.

Aanleiding:

Het presidium verzocht het college een concreet voorstel voor te leggen voor de wijze waarop de gemeenteraad wordt betrokken bij de voorbereiding van de kadernota 2026-2029. De uitwerking van dit verzoek is ambtelijk afgestemd met de griffie.

Doel van dit memo:

Afstemming met het presidium van de concrete aanpak voor het betrekken van de gemeenteraad bij de voorbereiding van de kadernota 2026-2029.

Duiding kadernota

De kadernota 2026-2029 wordt op 14 mei 2025 door het college aangeboden aan de gemeenteraad. Dit document schetst op hoofdlijnen waar Den Helder staat in de uitvoering van de beleidskaders, welke ontwikkelingen zich voordoen en op welke vraagstukken een richtinggevende uitspraak nodig is. Zoals bekend is Den Helder en de wereld om ons heen volop in ontwikkeling, dat geldt ook voor de financiële kaders waarbinnen het college een sluitende begroting en meerjarenraming moet gaan aanbieden.

In de vastgestelde begroting en de meerjarenraming is een aantal beleidsrichtingen opgenomen die verdere invulling vraagt. Deze invulling is nodig om het financiële beeld voor de komende jaren meer vaste vorm te geven.

Daarnaast zijn er onvermijdelijke financiële ontwikkelingen in de uitvoering van de begroting die een doorwerkend structureel effect kunnen hebben, waaronder (maar niet uitsluitend) de kosten van de jeugdzorg. En niet in de laatste plaats worden de mogelijkheden om tot een sluitende begroting en meerjarenraming beïnvloed door de ontwikkelingen op landelijk niveau als het gaat om de uitkering uit het gemeentefonds en de bijdragen voor specifieke uitkeringen.

Doel en werkwijze

De voorbereiding van de kadernota zal plaatsvinden langs een traject van grof naar fijn. We starten met een globale duiding van de ontwikkelingen die spelen en spreken af welke zaken verdere uitwerking behoeven.

Het college wil graag in een vroeg stadium de raad hierbij betrekken. Het betrekken van de raad betekent ons inziens dat allereerst de huidige stand van zaken aan de raad moet worden gepresenteerd en de raad de gelegenheid moet krijgen om hier verduidelijkende vragen bij te stellen. Wij stellen voor dit te doen in de vorm van een beeldvormende avond.

Door de hoeveelheid vraagstukken waar wij als gemeente mee te maken hebben, is het nodig om vooraf te kiezen welke onderwerpen worden uitgewerkt. Daarbij speelt een rol dat voor sommige onderwerpen nog recent een uitgebreide presentatie heeft plaatsgehad en voor andere onderwerpen geldt dat deze al op de agenda zijn gezet voor een presentatie in de komende periode.

In de volgende stap haalt het college graag oordeelsvormend op wat de raadsfracties mee willen geven met betrekking tot de kadernota aan de hand van concrete thema's en vraagstukken. Wij stellen voor dit te doen in de vorm van een (extra) commissievergadering.

Actualiseren van het financieel beeld

De actualisatie van het financieel beeld, de begroting 2026 en de meerjarenraming 2026-2029, loopt grotendeels gelijk met het opstellen van de jaarrekening 2024. Wij verwachten eind maart een nieuw beeld te kunnen presenteren.

Voorstel kadernota

In de maand april wordt vervolgens de volledige kadernota opgesteld waarin de actualisatie van de financiën en de inhoudelijke vraagstukken samenkomen. Om de verschillende onderwerpen goed te kunnen wegen is het belangrijk dat het ophalen van informatie en uitspraken van de gemeenteraad dan is afgerond.

Concreet voorstel:

Het college stelt voor om het betrekken van de raad bij de totstandkoming van de kadernota te laten plaatsnemen op 2 avonden.

Voorstel eerste avond:

De eerste avond, gepland voor 3 maart 2025, heeft een beeldvormend karakter. Tijdens deze avond zijn er drie zalen ingericht waarin inhoudelijke onderwerpen worden besproken. Dit gebeurt in 3 rondes van een half uur. Er is hierdoor de mogelijkheid om maximaal 9 onderwerpen te behandelen. Het totale programma duurt dan ongeveer 2 uur.

Er wordt gestart met een gezamenlijke aftrap in de raadszaal door portefeuillehouder Van Diepen, gevolgd door een presentatie over het financiële beeld door een medewerker van Financiën. Vervolgens wordt de verdieping gezocht door in gesprek te gaan over geselecteerde onderwerpen.

Het college verneemt graag van u welke wensen u heeft ten aanzien van de te kiezen onderwerpen.

De behandeling van elk onderwerp start met een inleiding/presentatie, waarna het inhoudelijke gesprek wordt gevolgd en er ruimte is voor vragen van raads- en commissieleden. Tussen de onderwerpen zit 5 minuten pauze. Ieder onderwerp komt één ronde aan bod, de aanwezige fracties moeten dus per ronde keuzes maken over wie-welk onderwerp bezoekt. Tijdens de avonden wordt gebruikt gemaakt van video-opnames, achteraf terugkijken zal dus mogelijk zijn.

Ten aanzien van de te kiezen onderwerpen merken wij op dat voor de specifieke onderwerpen Jeugdzorg, Beheer openbare ruimte (SAMP), de Luchthaven, Dijkkwartier, Julianadorp/ONS recent presentaties hebben plaatsgevonden of geldt dat deze op de termijnkalender zijn opgenomen voor eind april.

De informatievoorziening/presentatie wordt georganiseerd door de betreffende beleidsinhoudelijke ambtenaren. Onze maatschappelijke partners worden geïnformeerd over deze beeldvormende avond en de geagendeerde onderwerpen, zodat ook zij, indien er behoefte toe is, kunnen deelnemen of via live-uitzending volgen.

Voorstel tweede avond:

De tweede avond heeft een oordeelsvormend karakter. Deze avond wordt gepland in de week van 24 of 31 maart 2025. Na akkoord van het presidium zal het college hiertoe een agenderingsverzoek indienen bij de agendacommissie. Op basis een notitie van het college, die begin maart wordt aangeboden, wordt een aantal thema's voorgelegd. Insteek hierbij is om voor het college te vernemen wat de raadsfracties belangrijk vinden.

Na de bespreking van de thema's neemt het college dit mee in de verdere vormgeving van de kadernota. Deze commissievergadering kan worden gezien als "het ophalen van informatie". Met dit als doel is er dan ook voor de maatschappelijke partners (eventueel) de mogelijkheid gebruik te maken van het recht om in te spreken. Uiteraard is er voor hen ook deze mogelijkheid om hiervan gebruik te maken tijdens de behandeling van de kadernota zelf.

Voor de inhoud van de notitie geldt, dat aanbod zal komen:

- Het geactualiseerde financiële beeld;
- Alle onderwerpen waarop tot aan de nieuwe bestuursperiode nog vraagstukken aan de raad zullen worden voorgelegd;
- Inzicht in de realisatie van alle taakstellingen die in begroting 2026 zijn opgenomen en zijn gekoppeld aan het geheel van de algemene middelen.
- Stand van zaken uitwerking forensenbelasting 2026 e.v.
- Alle onderwerpen waarop een bijstelling van de begroting 2026 wordt gevraagd. Zowel als dit een inpassing binnen bestaande budgetten is als een vraagstuk om te de huidige kaders aan te passen.

Samengevat

Het college vraagt:

1. In te stemmen met de voorgenomen wijze van betrekken van de raad bij het kadernotaproces door een beeldvormende en oordeelsvormende avond te organiseren op respectievelijk 3 maart 2025 en in de week van 24 of 31 maart 2025. Een separaat verzoek zal worden gericht aan de agendacommissie.
2. Suggesties aan te reiken van onderwerpen (maximaal 9) ter behandeling op de beeldvormende avond.